

služné, poskytuje se mu jako odbytné odměna ve formě jednorroční placené dovolené.

Žal. úřad v nař. rozhodnutí vypořádal se toliko s důvodem prvním uznáv, že důvod, že Dr. H. nesplňuje předpoklady stanovené § 68 odst. 2 měst. pens. statutu pro členství v pensijním fondu, nevylučuje právní nárok Dra H. na pensijní zaopatření, nezaujal však vůbec stanoviska k dalším důvodům, z nichž měst. zastupitelstvo v oněch svých usneseních z 12. dubna 1922 upřelo Dru H. právní nárok na pensijní zaopatření, totiž proto, že Dr. H. neplatil pensijních příspěvků a že mu bylo právě se zřetelem k tomu, že nemá nároku na výslužné, poskytnuto odbytné. Pro tuto kusost, již stížnost důvodně vytýká, nezbylo než nař. rozhodnutí zrušiti jako podstatně vadné.

Č. 11.456.

Pojištění pensijní: Pojistná povinnost cihlářského mistra podle cís. nař. č. 138/1914 ř. z. a zák. č. 89/1920 Sb.?

(Nález ze dne 2. října 1934 č. 5321/32.)

V ě c: František K. v K. proti ministerstvu sociální péče o pensijní pojištění.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Výměrem z 28. ledna 1925 prohlásila zem. úřadovna Všeobecného pensijního ústavu v Praze Josefa P. po dobu jeho zaměstnání v cihelně st-lově od března 1919 za nepovinná pojištěním. Zsp v Praze rozhodnutím z 25. února 1926 zrušila výměr zem. úřadovny a vyslovila, že jmenovaný pensijní pojistné povinnosti podléhá.

Min. soc. péče nevyhovělo nař. rozhodnutím odvolání st-lovu a potvrdilo výnos zsp-é z těchto důvodů: »Provedeným šetřením, a sice seznáním Josefa P., podporovaným výpověďmi řady svědků a zprávou obecního úřadu ve V. a částečně i seznáním st-le je zjištěno, že Josef P. byl ve sporné době zaměstnán u st-le jako cihlářský mistr tímto způsobem: Dozíral v cihelně na práci dělníků, jimž přiděloval práci a udílel pokyny, přejímal od nich hotové (syrové) zboží, které přehlížel, bděl nad správnou přípravou materiálu pro výrobu zboží, přijímal a propouštěl dočasné (přespolní) dělníky, jednal se s zákazníky, přijímal od nich objednávky a vydával jim zakoupené cihly, vedl záznamy o vyrobeném i prodaném zboží, v sobotu vždy dělníky podle zjištěného výsledku jejich práce vyplácel, vedl o tom záznamy; na konci roku se zaměstnavatelem prováděl konečné sčítování. Za správný chod práce v cihelně byl zodpověden; st-l docházel do cihelny velmi zřídka a při své návštěvě neudílel dělníkům rozkazů, takže po stránce technické vedl P. cihelnu úplně sám. Ve volném čase, který mu zbýval po vykonání shora uvedených prací, vyráběl též cihly, navážel je do pece a vyvážel je z pece. Tyto práce však ustupují oproti ostatním shora uvedeným pracem jak svým významem a povahou, tak i časově do pozadí; v tomto směru dlužno zejména poukázati na protokoly P.-ovy..., jakož i na shodné výpovědi svědků, kteří souhlasně uvádějí, že manuální práce konal P. jen mimořádně (občas, ve volném čase). Dlužno tedy činnost P.-ovu

v celku hodnotiti jako práce převážně duševní, zakládající pojistnou povinnost pensijní ve smyslu § 1 bodu 3 lit. e) (resp. § 1 a) odst. 2) cís. nař. č. 138/1914 ř. z., pokud se týče § 1 odst. 2 lit. a) zák. č. 89/1920 Sb. Na vytčené povaze těchto prací nemění ničeho okolnost, že P.-ovi nepříslušelo adm. vedení cihelny, které si obstarával st-l sám; již ony práce, které P. konal, postačí k založení pojistné povinnosti jakožto typické práce dílovedoucího, jenž vede závod (cihelnu) po stránce výrobně technické. Ostatně ani st-l nikde netvrdil a netvrdí, že by technické vedení cihelny vedl on sám nebo osoba jiná.«

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí uvážil nss:

Žal. úřad uznal Josefa P. v cestě instanční za povinná pensijním pojištěním, poněvadž ve svém zaměstnání v cihelně st-lově konal práce převážně duševní. St-l nebrojí proti právnímu názoru žal. úřadu, že práce Josefa P., jež žal. úřad v nař. rozhodnutí označuje jako duševní, zakládají pensijní pojistnou povinnost jak podle cís. nař. č. 138/1914 ř. z., tak podle zák. č. 89/1920 Sb. — spadá totiž zaměstnání Josefa P. do účinnosti obou těchto zákonných norem, — nýbrž namítá, že Josef P. přes to nepodléhá pensijní pojistné povinnosti, poněvadž práce ty jsou svým rozsahem velmi nepatrné a časově omezené jen na krátkou dobu v roce, kdežto po celou ostatní dobu pracuje Josef P. jako manuální dělník, neboť pracuje v cihelně sám, nemaje komu by udílel rozkazy neb nad kým by dožíral. Řízení je prý vadné, poněvadž žal. úřad neprovedl šetření o rozsahu práce ve směru právě zmíněném.

Nss nemohl dáti stížnosti za pravdu.

Otázka, co bylo obsahem zaměstnání Josefa P. v cihelně st-lově a jakého času ta neb ona složka činnosti jeho v celkové pracovní době vyžadovala, jest otázkou skutkovou, náležející ke skutkové podstatě, a může ji nss přezkoumati jen s hledisek vytčených v 2. odst. § 6 zák. o ss, t. j. zda skutková zjištění, k nimž žal. úřad dospěl, nespočívají na řízení vadném nebo neúplném, neodporují spisům, nebo zda závěr žal. úřadu učiněný z provedených důkazů není logicky nemožný.

Žal. úřad opřel svůj výrok, že Josef P. konal manuální práce, t. j. vyráběl cihly, navážel je do pece a vyvážel z pece, jen ve volném čase, který mu zbýval po vykonání prací duševních, jež konal jako cihlářský mistr, a že tedy ony práce manuální ustupují proti těmto vyšším pracím jak svým významem a povahou, tak i časově do pozadí, zejména o výpověď Josefa P. z prosince 1925 a ze září 1929, jakož i o shodné výpovědi svědků Roberta V. a Josefa a Blaženy P. Josef P. udal dne 18. prosince 1925 do protokolu, že jest samostatný vedoucí činitel, že má na starosti pálení, přijímání a vydávání veškerého zboží, dozor, třídění a vedení závodu a že tyto práce trvají denně přes 6 hodin 30 minut, kdežto manuální práce jsou podřadné. Podle protokolu sepsaného s Josefem P. dne 20. září 1929 vyžaduje přehlídka práce dělníků přes 3 hodiny denně, vydávání dvou for cihel denně 1 hodinu, jednání s konsumenty průměrně denně 1/2 hodiny, přijímání zhotoveného zboží 1 1/2 hodiny a obhlídka po cihelně nejméně 1/2 hodiny. K výplatě potřebuje v sobotu 3 hodiny času. Podle protokolárních výpovědí Roberta V., Josefa a Blaženy P. byl Josef P. ve st-lově cihelně zaměstnán jako mistr, přiděloval práci jednotlivým dělníkům, práci přebíral, vydával zboží a jen ve volném čase se zaměstnával sám výrobou cihel. Z těchto výpo-

vědí vyplývá, že měl žal. úřad pro svůj závěr svrchu vytýčený, že práce manuální ustupují tu proti pracím ostatním do pozadí, dostatečnou oporu ve spisech, a nelze říci, že by závěr ten byl vadný nebo logicky nemožný.

Pokud st-l odůvodňuje svoji námitku svrchu zmíněnou tím, že Josef P. pracuje větší část roku v cihelně sám, takže nemá komu udílet rozkazy nebo nad kým dozírat, jest toto tvrzení v přímém rozporu s přílohami, které připojil ke svému odvolání z 2. dubna 1926, t. j. s potvrzeními okr. nemoc. pokladny v K., z nichž plyne pravý opak, že totiž Josef P. nepracoval nikdy sám.

St-l konečně namítá, že řízení je vadné, poněvadž si žal. úřad nevyžádal posudku obch. komory. Tu sluší podotknouti, že hodnocení skutkové podstaty přísluší jedině a výhradně příslušnému úřadu, a je tedy posudek obch. komory pro posouzení této otázky zcela irelevantní.

Č. 11.457.

Pojištění nemocenské, invalidní a starobní. — Řízení správní: * Poučení o opravném prostředku, obsažené ve výměru okr. nemocenské pojišťovny, že odvolání jest podati.... u nositele pojištění, není nesprávné (§ 189 zák. č. 221/1924 ve znění zák. č. 184/1928 Sb.).

(Nález ze dne 2. října 1934 č. 20.891/32.)

V ě c: Okresní nemocenská pojišťovna v H. proti zemskému úřadu v Bratislavě o sociální pojištění.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Okr. nemocenská pojišťovna v H. předepsala Antonínu K. v C. platebním výměrem z 23. ledna 1932 pojistné nemocenské, invalidní a starobní za zaměstnance vyznačené v konsignaci za dobu od 15. května 1926 do 31. prosince 1930 spolu s úroky a výlohami úhrnem 8.101²⁰ Kč. Na konci dodáno, že proti tomuto platebnímu výměru možno do 15 dnů po jeho doručení podati stížnost k okr. úřadu v Humenném u nositele pojištění.

Odvolání Antonína K., které došlo k okr. úřadu v H. dne 5. února 1932, zaslal tento úřad nemocenské pojišťovně k připojení spisů a k vyjádření. Okr. nemoc. pojišťovna vrátila odvolání po vyžádaném doplnění okr. úřadu se zprávou, že výměr byl straně doručen podle připojené stvrzenky 28. ledna 1932, stížnost pak došla k pojišťovně opožděně až 25. února 1932.

Okr. úřad odmítl výměrem ze 4. března 1932 odvolání Antonína K. z výměru pojišťovny na základě § 239 odst. 1 zák. o soc. pojištění jako opožděné.

Zem. úřad v Bratislavě k dalšímu odvolání Antonína K. nař. rozhodnutím zrušil výměr okr. úřadu ze 4. března 1932 s poukazem na § 189 odst. 4 a § 239 odst. 5 novel. zák. č. 221/1924 Sb. a uložil okr. úřadu, aby projednal stížnost Antonína K. jako včasné podanou a vydal nové